

Sygn. akt VII U 339/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący Sędzia S.O. Ewa Gulska

Protokolant sekretarz sądowy Anna Łempicka

po rozpoznaniu w dniu 09 września 2015 roku w Lublinie

sprawy S. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 29 stycznia 2015 roku numer (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala S. J. (1) prawo do emerytury od dnia(...)roku.

Sygn. akt VII U 339/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 stycznia 2015 roku, Znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., odmówił S. J. (2) prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.). Organ emerytalny odmówił ustalenia prawa do emerytury z uwagi na to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja – k. 9 akta emerytalne).

W odwołaniu od decyzji S. J. (1) domagał się zmiany decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury oraz wskazał, iż w okresie od 21 grudnia 1976 roku do 31 stycznia 1993 roku pracował w warunkach szczególnych będąc zatrudnionym w (...) Zakładach (...) w L. na stanowisku monter konstrukcji metalowych praca na wysokości (odwołanie – k. 2 akta sądowe).

W odpowiedzi na odwołanie organ emerytalny wnosił o jego oddalenie argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 3 – 4 a.s.).

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe (protokoły – k. 16 v i 27 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

S. J. (1), urodzony (...), (...) roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (wniosek o emeryturę - k. 1 - 4 a.e.).

Na podstawie dokumentów przedłożonych wraz z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury organ emerytalny ustalił na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 32 lat, 1 miesiąca i 23 dni, tj. 31 lat, 7 miesięcy i 20 dni okresów składkowych oraz 6 miesięcy i 3 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy żadnego okresu pracy do stażu pracy w warunkach szczególnych, ponieważ skarżący nie przedstawił odpowiednich dokumentów potwierdzających okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (decyzja - 9 a.e.).

W tym stanie rzeczy wydana została zaskarżona decyzja z dnia 29 stycznia 2015 roku.

S. J. (1) został zatrudniony w (...) Zakładach (...) w L. na stanowisku monter konstrukcji metalowych na podstawie umowy o pracę od dnia 21 grudnia 1976 roku (umowa o pracę z 21 grudnia 1976 roku - akta osobowe w kopercie k. 24 a.s., świadectwo pracy z 29 stycznia 1993 roku - akta osobowe w kopercie k. 24 a.s.).

W skład powyższego zakładu pracy wchodziło kilka zakładów, które zajmowały się nie tylko naprawą samochodów, ale również innymi czynnościami takimi jak montaż konstrukcji. Zakład w B. i M. wytwarzał konstrukcje metalowe, natomiast Zakład nr (...) był Zakładem Budowlano- (...). W skład powyższego zakładu wchodziło biuro projektowe oraz 4-5 brygad montażowych (zeznania wnioskodawcy - k. 16 v. - 17 a.s.).

Z dniem 1 grudnia 1977 roku wnioskodawcy powierzone zostały obowiązki brygadzisty. W brygadzie podległej skarżącemu pracowało 6 osób, zaś S. J. (1) wykonywał te same obowiązki co podlegli mu pracownicy, a dodatkowo wykonywał czynności związane z organizacją czasu pracy (pismo z 7 grudnia 1977 roku - akta osobowe w kopercie k. 24 a.s., zeznania wnioskodawcy - k. 16 v. - 17 a.s., zeznania świadka L. K. - k. 27 v. a.s., zeznania świadka W. F. - k. 27 v. a.s.).

Do obowiązków skarżącego należało montowanie hal, biurowców z elementów metalowych na wysokości. Do montażu używane były dźwigi. Skarżący jeździł w różne miejsca w Polsce i montował hale. S. J. (1) swoje obowiązki wykonywał m.in. w Z., K. oraz T.. Ponadto skarżący jako pracownik (...) Zakładów (...) w L. pracował w D. przez 2,5 roku na podstawie umowy eksportowej montując zajezdnie samochodów ciężarowych. Po powrocie z byłego NRD wnioskodawca w dalszym ciągu pracował w Zakładzie Nr (...) na stanowisku montera konstrukcji stalowych wykonując te same obowiązki (pismo z dnia 10 listopada 1987 roku - akta osobowe w kopercie k. 24 a.s., zeznania wnioskodawcy - k. 16 v. - 17 a.s., zeznania świadka L. K. - k. 27 v. a.s., zeznania świadka W. F.).

W powyższym zakładzie wnioskodawca przez cały czas pracował w pełnym wymiarze czasu pracy oraz otrzymywał dodatek wysokościowy (zeznania wnioskodawcy - k. 16 v. - 17 a.s.).

Stosunek pracy wnioskodawcy w (...) Zakładach (...) w L. ustał z dniem 31 stycznia 1993 roku (świadectwo pracy z 29 stycznia 1993 roku - akta osobowe w kopercie k. 24 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody. Za wiarygodne Sąd uznał zeznania złożone przez wnioskodawcę uznając je za jasne, pełne, logiczne, spójne z zeznaniami świadków oraz z dowodami w postaci dokumentów znajdującymi się w aktach osobowych wnioskodawcy.

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla wnioskodawcy. Byli oni jego współpracownikami w okresie zatrudnienia (...) Zakładach (...) w L. i mieli bezpośredni wgląd i styczność z wykonywanymi przez niego czynnościami. Świadczyli dysponowali, więc niezbędnymi wiadomościami w zakresie charakteru czynności wykonywanych przez wnioskodawcę, jego obowiązków, warunków zatrudnienia i zasad organizacji pracy. Zeznania świadków są logiczne i spójne, korelują ze sobą i z zeznaniami skarżącego. Zostały odebrane w toku postępowania sądowego, po pouczeniu o odpowiedzialności za

składanie fałszywych zeznań. Z uwagi na to, że świadkowie są osobami obcymi dla wnioskodawcy, nie ma podstaw, by kwestionować ich zeznania i zarzucać im nieprawdę czy stronniczość.

Ponadto zarówno świadkowi L. K. jak i W. F. pracujących na analogicznych co wnioskodawca stanowiskach, w toku postępowań sądowych przeprowadzonych przez tut. sąd okresy pracy w (...) Zakładach (...) w L. zostały zaliczone do stażu pracy w warunkach szczególnych oraz przyznane zostało świadkom prawo do emerytury (wyrok z dnia 5 maja 2015 roku – akta VII U 53/15 oraz wyrok z dnia 2 września 2014 roku – VII U 2251/13)

W świetle powyższych ustaleń należało stwierdzić, że również zeznania skarżącego złożone w trybie art. 299 kpc, w powyższym zakresie zasługują na pełne uwzględnienie.

Sąd obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujące się w aktach organu rentowego oraz aktach osobowych. Były one przechowywane przez uprawniony podmiot, nie noszą śladów podrobienia ani przerobienia. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie S. J. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ubezpieczeń (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych

i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Bezspornym jest, że skarżący nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (wniosek k. 2 a.e.), ukończył (...)lat i na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymował się, ponad 25-letnim stażem pracy.

Dokonując oceny, czy pracę wnioskodawcy można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach należy podkreślić, że S. J. (1) występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia, nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, z którego wynikałoby, iż praca była świadczona w takich warunkach.

W ocenie Sądu taka sytuacja nie może dyskwalifikować możliwości wnioskodawcy ubiegania się o przedmiotowe świadczenie. Należy mieć bowiem na uwadze, że wystawienie w sposób nie odpowiadający wymogom formalnym świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia, że pracownik nie wykonywał pracy w takich warunkach. Obowiązek sporządzenia dokumentacji w tym zakresie obciąża pracodawcę, w związku z czym wyciąganie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji braku jej sporządzenia bądź wadliwości, byłoby dla niego nazbyt krzywdzące.

Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zasadniczym bowiem celem postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c, który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84 wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. H UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza. W konsekwencji ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach ZUS i osobowych wnioskodawcy oraz jego zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. i zeznaniach świadków pozwoliło ustalić w sposób pewny, że wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w (...) Zakładach (...) w L. od 21 grudnia 1976 roku do 31 stycznia 1993 roku (w tym także zaliczeniu podlegają okresy pracy ubezpieczonego na budowach eksportowych w byłej NRD).

Jako monter konstrukcji stalowych na wysokości wnioskodawca zajmował się montowaniem konstrukcji metalowych na wysokości, co odpowiada pracom opisanym w wykazie A, dziale V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, poz. 5 „prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości” załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku na stanowisku monteru urządzeń i konstrukcji metalowych na wysokości wymienionym w wykazie A, dział V, poz. 5, pkt 1 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz.Urz. MBiPMB Nr 3, poz. 6).

Uznając powyższy okres jako okres pracy w warunkach szczególnych przekracza on ustawowo wymagany próg pracy w tychże warunkach i wynosi 16 lat, 1 miesiąc i 11 dni.

Jak więc wynika z poczynionych ustaleń S. J. (1) legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat, ukończył (...) lat życia, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz pracował w warunkach szczególnych ponad wymagane 15 lat. Tym samym wnioskodawca spełnia wszelkie przesłanki do ustalenia mu prawa do emerytury od dnia(...)roku, tj. od dnia złożenia wniosku o emeryturę.

Z tych względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.